

УДК 004.415:[338.488.2:640.4]

Шаров С.В.

к.п.н., доцент, завідувач кафедри комп'ютерних наук
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Запоріжжя, Україна

РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ РОБОТИ ОПЕРАТОРА ТУРИСТИЧНОЇ АГЕНЦІЇ

В умовах інформаційного суспільства будь-яка галузь задля підвищення власної конкурентоспроможності повинна використовувати інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). В контексті туристичної сфери це може бути електронний документообіг, Інтернет-представництво на веб-сайті, інтелектуальні системи для покращення обслуговування клієнтів, програмні засоби для керування туристичним бізнесом [5, с. 2] тощо. Їх застосування надає можливість скористатися такими перевагами як задоволення інформаційних потреб потенційних туристів щодо вартості туру, туристичних об'єктів, маршрутів тощо; зменшення часових та фінансових витрат на комунікацію через засоби зв'язку; швидка обробка інформації про клієнтуру; оперативне оновлення інформації про ціни, туристичні об'єкти, на основі чого урахування ризиків провадження туристичного бізнесу в певних регіонах; електронне бронювання житла; купівля квитків через Інтернет тощо [4, с. 71].

Як зазначає О. Боднарук, саме на туристичну галузь ІКТ вплинули найбільш успішно за рахунок доведення до клієнтів інформації про послуги та

продукти через мережу Інтернет [1, с. 101]. В умовах воєнних дій та часткової/повної неспроможності відвідати окремі туристичні об'єкти віртуальні екскурсії допоможуть пізнати світ за межами свого міста та країни, долучитися до міжнародної культури та ін. Можливість розташування на сторінках туристичних агенції віртуальної екскурсії має практичне значення, що полягає у попередній оцінці краси туристичного об'єкту, інтер'єру готелю та інфраструктури міста, відвідування та проживання в межах якого передбачено туристичною подорожжю [2, с. 2].

Одним з напрямків використання ІКТ в туристичному бізнесі є використання спеціалізованого програмного забезпечення, що використовується для обробки внутрішньої інформації туристичної агенції. Зазвичай їх прийнято називати інформаційними системами, які за своєю суттю призначені для обробки інформації, формування та друк звітів на основі оброблених даних тощо. Крім того, в сучасних умовах вони працюють в онлайн режимі, таким чином забезпечуючи роботу операторів та адміністрації туристичної агенції незалежно від їх місцеперебування. Зазначена особливість набула важливого значення саме тепер, коли співробітники можуть знаходитися в різних куточках України або закордоном.

Враховуючи потребу в таких веб-орієнтованих інформаційних системах, нами була розроблена інформаційна система для автоматизації роботи туристичної агенції. Для її роботи користувачу достатньо мати сучасний web-браузер та стабільний доступ до мережі Інтернет. Оператор туристичної агенції за допомогою даної інформаційної системи може керувати інформацією про користувачів, запитами, бронюванням, створення турів, питаннями від користувачів, здійснювати адміністрування. Коротко зупинимося на програмних особливостях розробки інформаційної системи.

Перш ніж почати розробляти веб-орієнтовану інформаційну систему, нами були спроектовані основні блоки програмного засобу та її функціональні можливості, що відображено у діаграмі варіантів використання, діаграмі класів, діаграмі IDEF0 [3, с. 114] та ін.

У відповідності до основних вимог компонентного програмування, кожний модуль розробленої системи призначений для реалізації мінімального переліку функцій та взаємодії з іншими компонентами. На рисунку 1 відображено інтерфейс головної сторінки туроператора, який складається з декількох блоків:

Блок 1 та 4 – Керуючі кнопки та меню для навігація між блоками; Блок 2 – Заголовок (Header) інформаційної системи; Блок 3 – Меню користувача системи; Блок 5 – Взаємодія/діалог між користувачем та системою; Блок 6 – Нижня частина (Footer) інформаційної системи з додатковою інформацією (рис. 1).

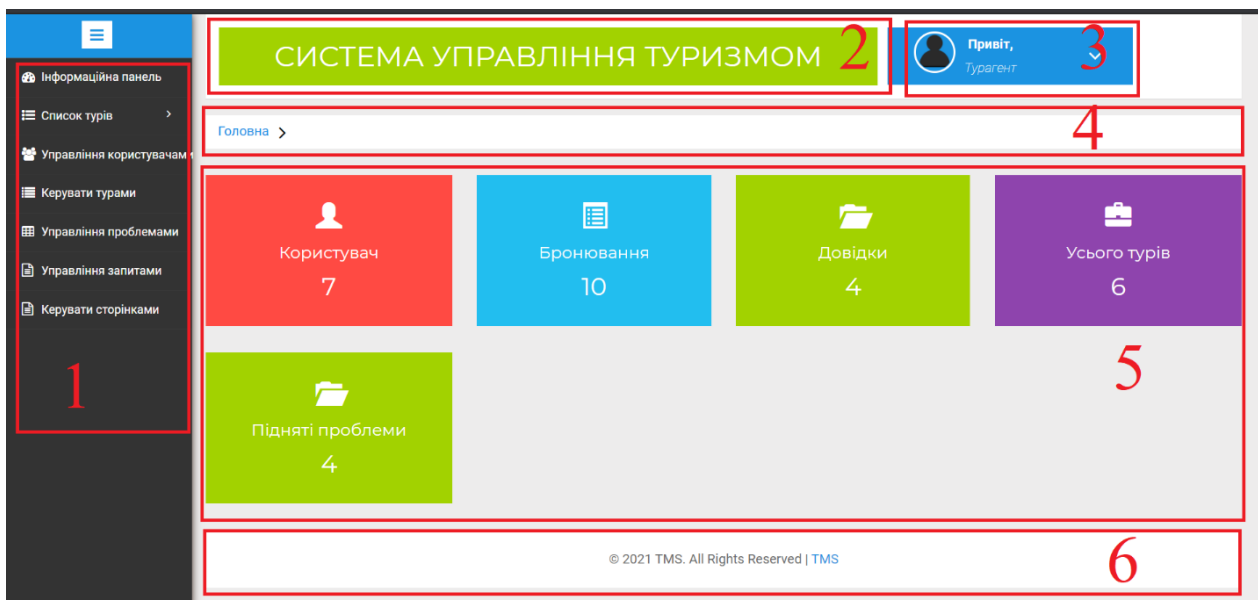

Рис. 1. Схема інтерфейсу головної сторінки туроператора

З метою відповідності графічного інтерфейсу користувача загальноприйнятим нормам, нами були дотримані наступні принципи:

- кожний модуль повинен відображатися в окремому вікні, за рахунок чого досягається створення багатовіконного інтерфейсу;
- поява спливаючих повідомлень при натисканні на елементи керування;
- розробка розвиненої системи меню (для кожної функціональної можливості окремий пункт меню);
- поява додаткових повідомлень при здійсненні користувачем некоректних дій;

– наявна система допомоги, де прописано інструкція користувача.

Отже, автоматизація роботи оператора туристичної дозволить прискорити обробку інформації при роботі з клієнтами. Веб-орієнтована інформаційна система має простий користувацький інтерфейс, працює в режимі онлайн.

Література:

1. Боднарук О.В. Використання інноваційних маркетингових технологій в туристичній індустрії. *Вісник Приазовського державного технічного університету*. Серія: Економічні науки. 2019. № 37. С. 97–104.

2. Марусей Т. Віртуальна екскурсія як напрямок розвитку сучасного туризму. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. С. 1–5.

3. Неділько О.О., Шаров С.В. Проектування інформаційної системи для автоматизації діяльності менеджера туристичної фірми. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні комп'ютерні та інформаційні системи і технології» (1-12 грудня 2021 р., м. Мелітополь). С. 110–115.

4. Шаров С.В., Лубко Д.В., Зінов'єва О.Г. Використанні інтелектуальних систем в туристичному бізнесі. *Таврійський науковий вісник*. Серія: Технічні науки. 2022. №1. С. 69–75.

5. Цвілий С., Кукліна Т., Жилко О. Організаційні компоненти в управлінні бізнесом вітчизняного туристичного підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 36. С. 1–7.